

XMind โปรแกรมช่วยสร้างสรรค์

อำนาจ สุขคนเขตร

แนะนำ XMind

โปรแกรม XMind เป็นโปรแกรมช่วยในการเขียนแผนผังความคิด (Mind Map) ที่ไม่ต้องเสียค่าลิขสิทธิ์โปรแกรมใดๆ ทั้งสิ้น สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ www.xmind.net โปรแกรม XMind มีรุ่นที่น่าสนใจคือรุ่น Portable หากใช้รุ่นนี้แล้วผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรม XMind ลงไปที่เครื่องคอมพิวเตอร์ เพียงแต่เรียกโปรแกรม XMind รุ่น Portable ที่บรรจุอยู่ใน Handy Drive หรือ USB External Hard Disk เป็นต้น ซึ่งเรียกใช้งานได้ทุกเครื่อง และที่สำคัญมีเลือกให้ใช้งานได้บนหลายระบบปฏิบัติการไม่ว่าจะเป็น Macintosh, Linux

คุณสมบัติเด่น

โปรแกรม XMind สามารถสร้างภาพความคิด (Visualized Idea) ในรูปแบบต่างๆ ได้หลากหลายประกอบด้วย

1. การสร้างแผนที่ความคิด (Mind Map) เพื่อการจัดการความคิด

* นักวิชาการอุดมศึกษา กลุ่มงานพัฒนาและเผยแพร่นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา
ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. การสร้างแผนผังก้างปลา (Fishbone Diagram) เพื่อการวิเคราะห์ปัจจัย และปัญหา
3. การสร้างผังองค์กร (Organization Chart - Org Chart) ออกแบบผังองค์กร และงาน
4. การสร้างผังการตัดสินใจ (Decision Tree) เพื่อการวิเคราะห์ทางเลือก
5. การสร้างตารางความคิด (Idea spreadsheet)
6. อื่น ๆ ตามจินตนาการ (Imagine map)

การติดตั้ง Xmind

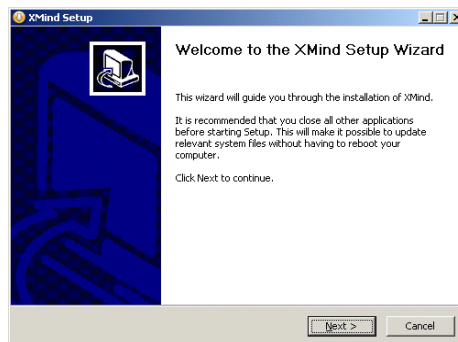
1. ดาวน์โหลดไฟล์ติดตั้งจาก <http://www.xmind.net/xmind/downloads/xmind-win-3.1.1.200912022330.exe>

2. เปิดไฟล์ xmind-win-3.1.1.200912022330.exe

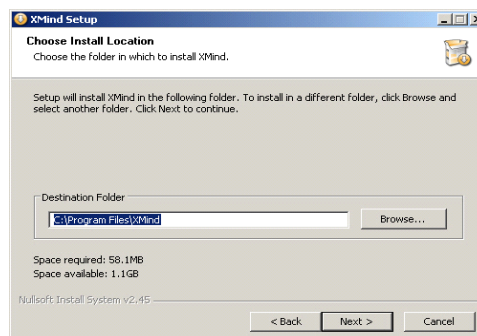
3. รอสักครู่จากนั้นชุดติดตั้งแสดงหน้าต่าง Welcome to the XMind Setup Wizard ขึ้นมา

คลิกปุ่ม Next

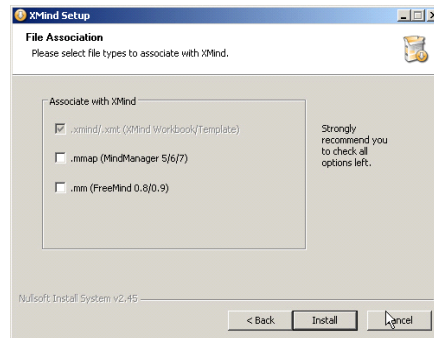
ภาพที่ 1. ชุดติดตั้ง XMind แสดงหน้าแรกของการติดตั้ง

4. ชุดติดตั้งแสดงสถานที่ติดตั้งของโปรแกรม XMind พร้อมทั้งแจ้งความจุบนฮาร์ดดิสก์ที่ต้องใช้ติดตั้งและที่เหลืออยู่ คลิกปุ่ม Next

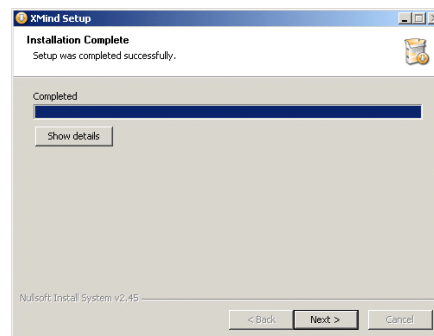
ภาพที่ 2 ชุดติดตั้ง XMind แสดงสถานที่ติดตั้ง

5. ชุดติดตั้งแสดงตัวเลือกที่สามารถใช้งานร่วมกับไฟล์แผนผังความคิดที่สร้างด้วยโปรแกรม Mind Manager และ FreeMind ไม่ต้องเลือกก็ได้ คลิกปุ่ม Install

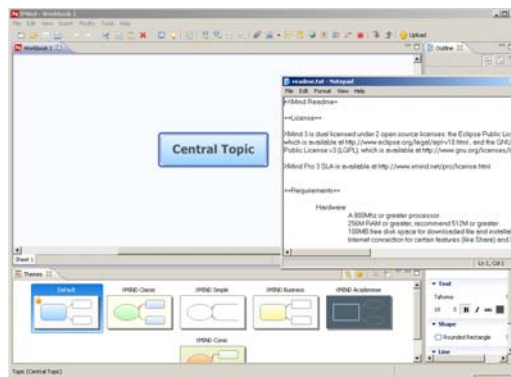
ภาพที่ 3. ชุดติดตั้งแสดงตัวเลือก File Association

6. จากนั้นรอสักครู่ชุดติดตั้งจะติดตั้งโปรแกรม XMind ลงในเครื่องจากนั้นคลิกปุ่ม Next

ภาพที่ 4. โปรแกรม XMind ติดตั้งสำเร็จเรียบร้อย

7. เมื่อพร้อมใช้งานแล้วคลิกปุ่ม Finish โปรแกรม XMind จะถูกเรียกขึ้นมาทำงานพร้อมกับเปิดไฟล์ Readme ขึ้นมาแสดงพร้อมกัน

ภาพที่ 5. โปรแกรม XMind พร้อมทำงานพร้อมเปิดไฟล์ Readme

การเรียกใช้งาน Xmind

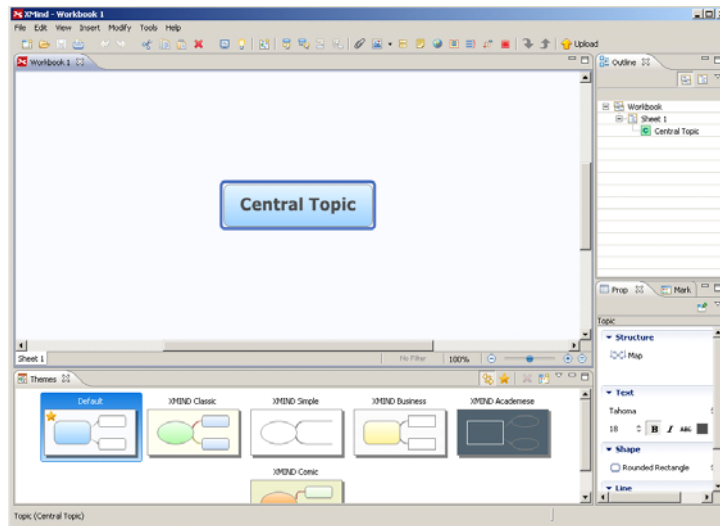
สามารถเรียกใช้งานได้ 2 วิธี

วิธีที่ 1. คลิกเมนู Start -> Programs -> Xmind -> Xmind

วิธีที่ 2. คลิก ShortCut รูป บน Desktop

หน้าต่างของโปรแกรม XMind

โปรแกรม XMind รุ่นที่นำมาเขียนแนะนำการใช้งานนี้คือรุ่น 3.1.1 ติดตั้งบนวินโดวส์ มีเมนูคำสั่งต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ ยังไม่มีเมนูภาษาไทยให้ใช้งาน

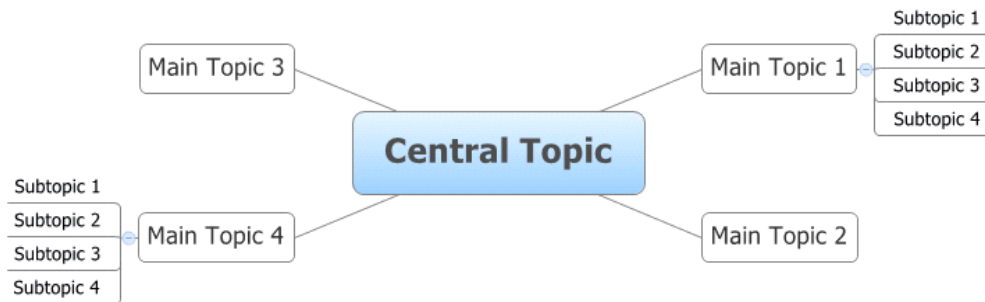
ภาพที่ 6. แสดงหน้าต่างของโปรแกรม XMind

การสร้าง Mind Map

ในการสร้าง Mind Map ในการแนะนำครั้งนี้ ขอยกตัวอย่างนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้น

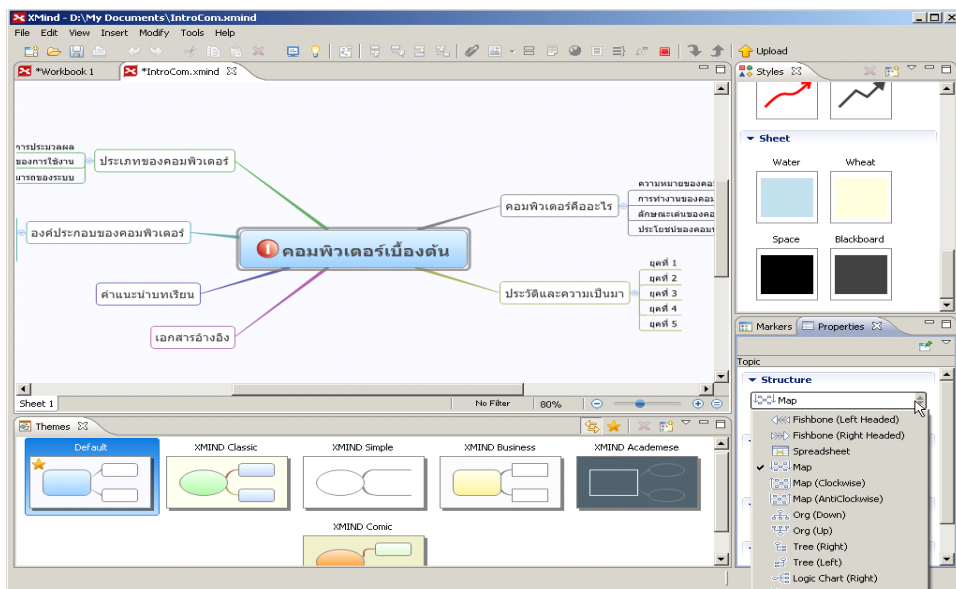
ภาพที่ 7. แสดงตัวอย่างแผนผังความคิดนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบบทเรียน

ภาพที่ 8. แสดง Central Topic, Main Topic และ Subtopic

ท่านสามารถพิมพ์ข้อความลงไปทับ Central Topic จากนั้นกดแป้นพิมพ์ Enter เพื่อสร้าง Main Topic กดแป้นพิมพ์ Enter ไปเรื่อย ๆ ก็จะได้หลาย ๆ Main Topic ในแต่ละ Main Topic สามารถพิมพ์ข้อความทับลงไปได้ หากต้องการสร้างเป็น Subtopic ให้กดแป้นพิมพ์ Tab ในแต่ละ Subtopic สามารถพิมพ์ข้อความทับลงไปได้ ลองสร้างให้เหมือนกับภาพที่ 7 หากต้องการเปลี่ยนข้อความของ Central Topic, Main Topic และ Subtopic กดแป้นพิมพ์ F2

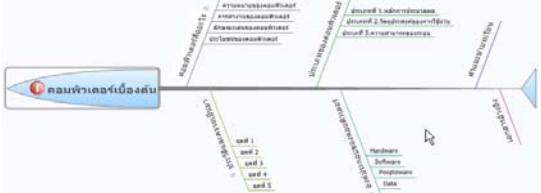
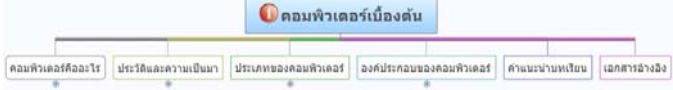

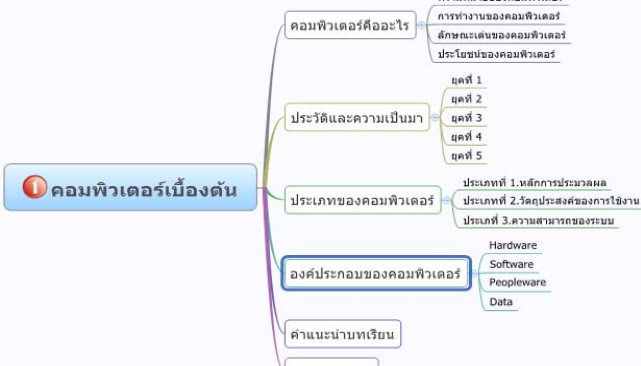
การปรับแต่งโครงสร้าง Mind Map

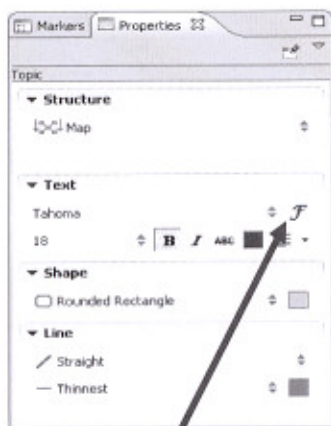
ภาพที่ 9. ตัวเลือก Structure

คลิกเลือก Central Topic คลิกตัวเลือก Structure เลือกโครงสร้างที่ต้องการ เช่น แผนผังก้างปลา (Fishbone), กระจาดาคำนวณ (Spreadsheet), องค์กร (Org), ต้นไม้ (Tree) และแผนผังเชิงตรรก (Logic Chart)

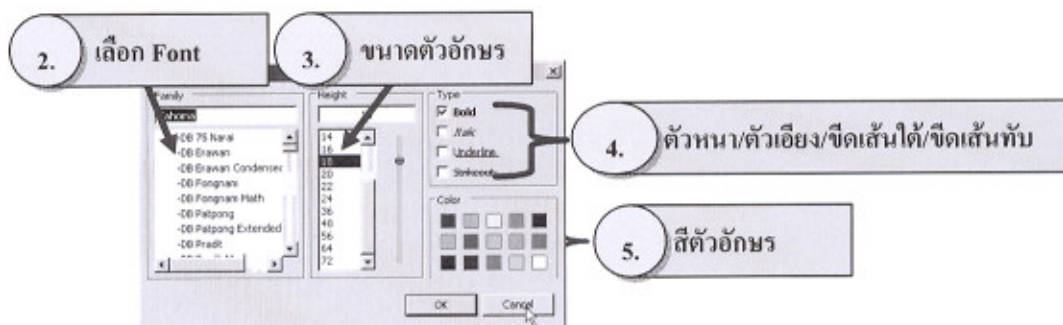
ตารางที่ 1. ตัวอย่าง Structure

	<p>แผนผังก้างปลา (Fishbone)</p>														
<table border="1" data-bbox="395 629 751 1070"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">1 คอมพิวเตอร์เบื้องต้น</td> </tr> <tr> <td>คอมพิวเตอร์คืออะไร</td> <td>ความหมายของคอมพิวเตอร์ การทำงานของคอมพิวเตอร์ ลักษณะเด่นของคอมพิวเตอร์ ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์</td> </tr> <tr> <td>ประวัติและความเป็นมา</td> <td>ยุคที่ 1 ยุคที่ 2 ยุคที่ 3 ยุคที่ 4 ยุคที่ 5</td> </tr> <tr> <td>ประเภทของคอมพิวเตอร์</td> <td>ประเภทที่ 1. หลักการประมวลผล ประเภทที่ 2. วัตถุประสงค์ของการใช้งาน ประเภทที่ 3. ความสามารถของระบบ</td> </tr> <tr> <td>องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์</td> <td>Hardware Software Peopleware Data</td> </tr> <tr> <td>คำแนะนำการเรียน</td> <td></td> </tr> <tr> <td>เอกสารอ้างอิง</td> <td></td> </tr> </table>	1 คอมพิวเตอร์เบื้องต้น		คอมพิวเตอร์คืออะไร	ความหมายของคอมพิวเตอร์ การทำงานของคอมพิวเตอร์ ลักษณะเด่นของคอมพิวเตอร์ ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์	ประวัติและความเป็นมา	ยุคที่ 1 ยุคที่ 2 ยุคที่ 3 ยุคที่ 4 ยุคที่ 5	ประเภทของคอมพิวเตอร์	ประเภทที่ 1. หลักการประมวลผล ประเภทที่ 2. วัตถุประสงค์ของการใช้งาน ประเภทที่ 3. ความสามารถของระบบ	องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์	Hardware Software Peopleware Data	คำแนะนำการเรียน		เอกสารอ้างอิง		<p>กระดาษคำนวณ (Spreadsheet)</p>
1 คอมพิวเตอร์เบื้องต้น															
คอมพิวเตอร์คืออะไร	ความหมายของคอมพิวเตอร์ การทำงานของคอมพิวเตอร์ ลักษณะเด่นของคอมพิวเตอร์ ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์														
ประวัติและความเป็นมา	ยุคที่ 1 ยุคที่ 2 ยุคที่ 3 ยุคที่ 4 ยุคที่ 5														
ประเภทของคอมพิวเตอร์	ประเภทที่ 1. หลักการประมวลผล ประเภทที่ 2. วัตถุประสงค์ของการใช้งาน ประเภทที่ 3. ความสามารถของระบบ														
องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์	Hardware Software Peopleware Data														
คำแนะนำการเรียน															
เอกสารอ้างอิง															
	<p>องค์กร (Org)</p>														
	<p>ต้นไม้ (Tree)</p>														
	<p>แผนผังเชิงตรรก (Logic Chart)</p>														

การปรับแต่งตัวอักษร

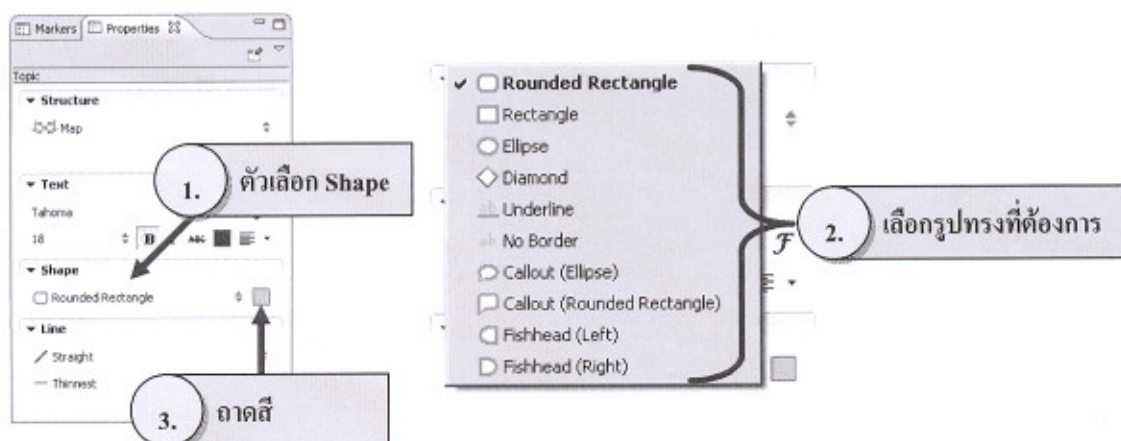
คลิกปุ่ม F หน้าต่าง Font แสดงขึ้นมา เลือกแบบตัวอักษรที่ชื่อ Family ขนาดตัวอักษรที่ชื่อ Height ตัวหนาใช้ตัวเลือก Bold ตัวเอียงใช้ตัวเลือก Italic ชิดเส้นใต้ตัวอักษรใช้ตัวเลือก Underline ชิดเส้นทับตัวอักษรใช้ตัวเลือก Strikeout สีตัวอักษรคลิกแถบสีตัวเลือก Color จากนั้นคลิกปุ่ม Ok

ภาพที่ 10. แสดงวิธีการปรับแต่งตัวอักษร

การปรับแต่งรูปทรง Topic

คลิกเลือก Topic ก่อน คลิกตัวเลือก Shape เลือกรูปทรงที่ต้องการ คลิกแถบสี เลือกสีของ Topic

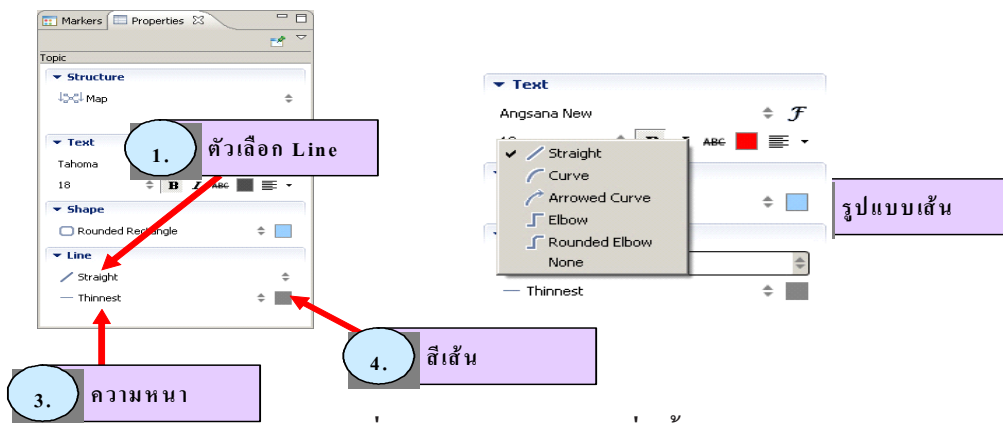
ภาพที่ 11. แสดงวิธีการปรับแต่งรูปทรง Topic

ตารางที่ 2.แสดงรูปทรง Topic

	สี่เหลี่ยมมุมโค้ง (Rounded Rectangle)
	สี่เหลี่ยมปกติ (Rectangle)
	วงรี (Ellipse)
	สี่เหลี่ยมข้างหลามตัด (Diamond)
	ตัวอักษรขีดเส้นใต้ (Underline)
	ไม่มีเส้น (No Border)
	กรอบข้อความวงรี (Callout (Ellipse))
	กรอบข้อความสี่เหลี่ยมมุมโค้ง (Callout (Rounded Rectangle))
	หัวปลาด้านซ้าย (Fishhead (Left))
	หัวปลาด้านขวา (Fishhead (Right))

การตกแต่งเส้น (Line)

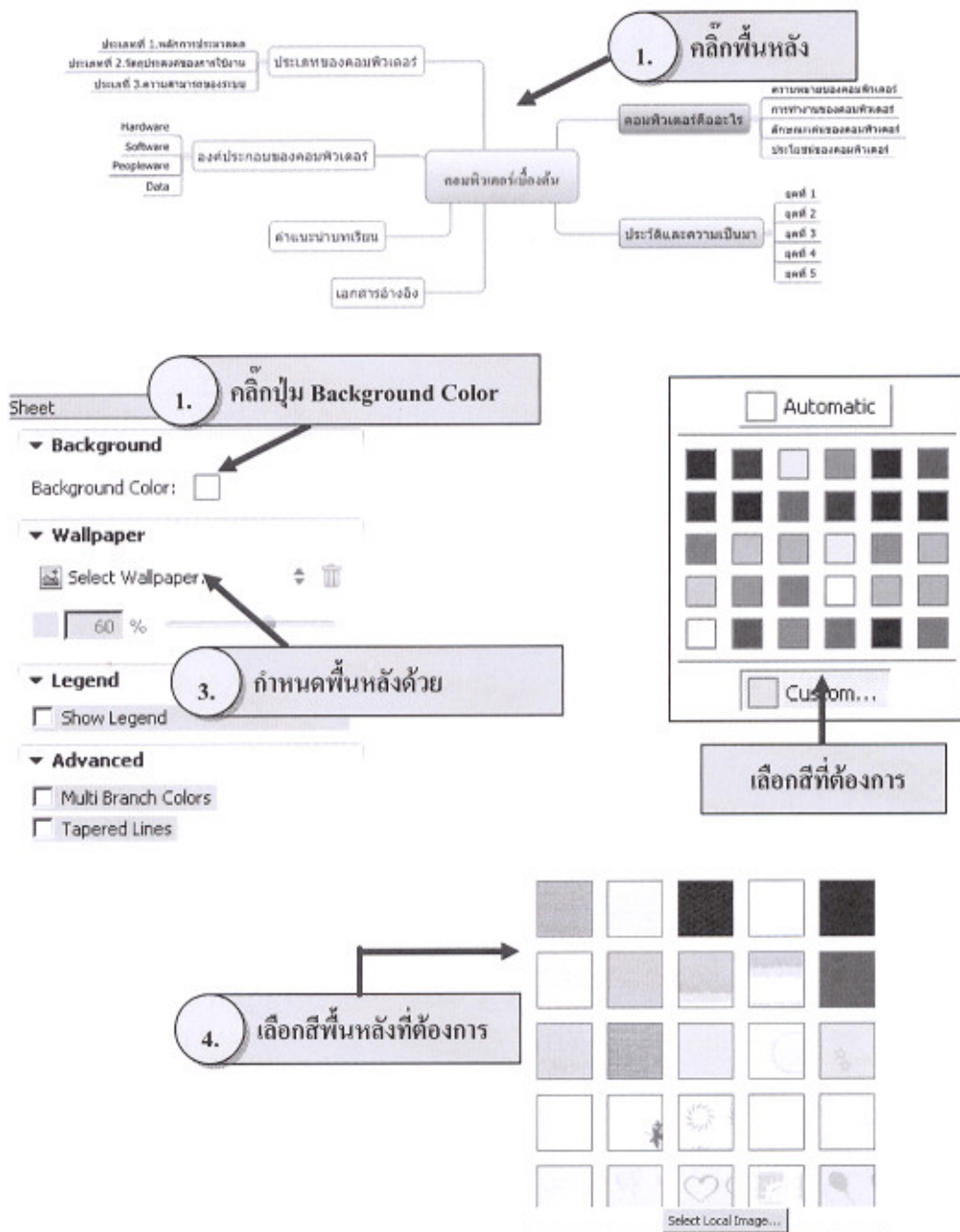
คลิกเลือก Topic ก่อน คลิกตัวเลือก Line เลือกรูปแบบเส้นที่ต้องการ

ภาพที่ 12.แสดงวิธีการตกแต่งเส้น

การตกแต่งพื้นหลัง

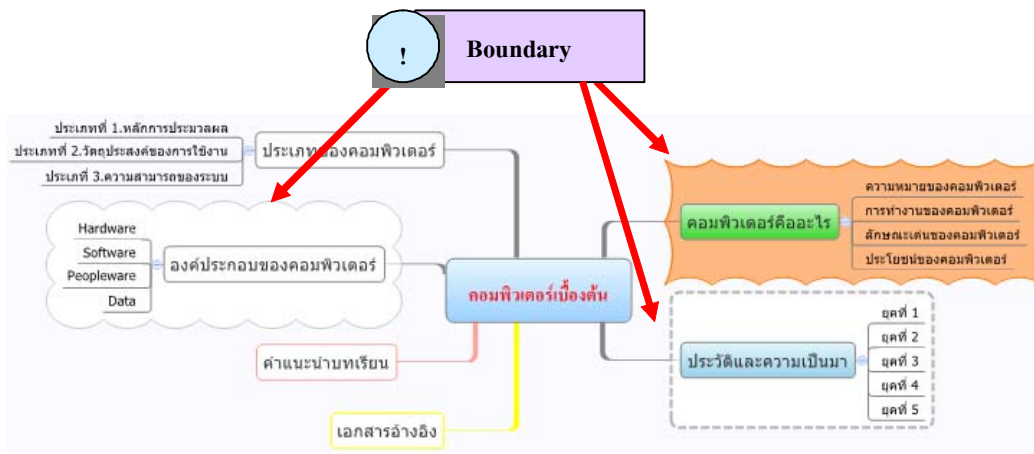
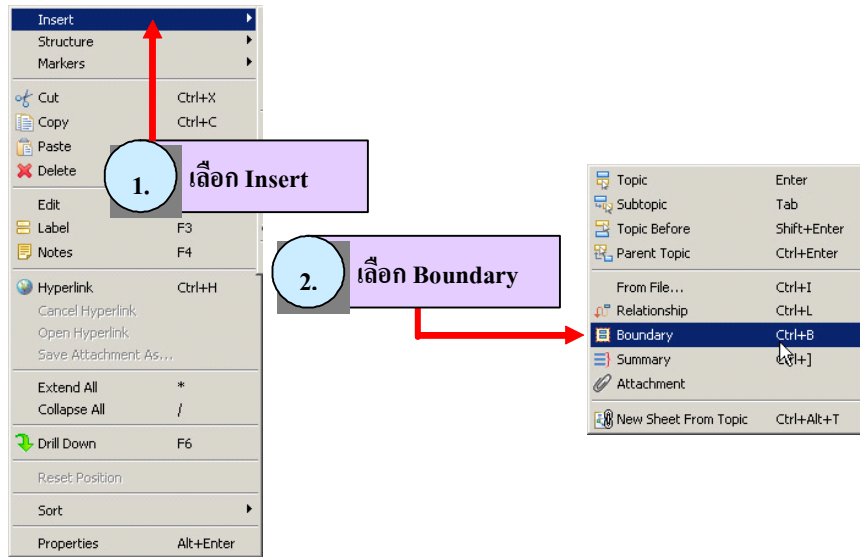
คลิกบนพื้นหลัง (Background) คลิกปุ่ม Background Color เลือกสีที่ต้องการ หากต้องการกำหนดพื้นหลังด้วยภาพคลิกปุ่ม Select Wallpaper... เลือกภาพที่ต้องการหากต้องการเลือกจากไฟล์ภาพที่จัดเตรียมไว้คลิกปุ่ม Select Local Image... แล้วคลิกปุ่ม Open ต้องการลบภาพพื้นหลังออกคลิกปุ่ม

ภาพที่ 13 แสดงวิธีการตกแต่งพื้นหลัง

การกำหนดขอบเขตด้วย Boundary

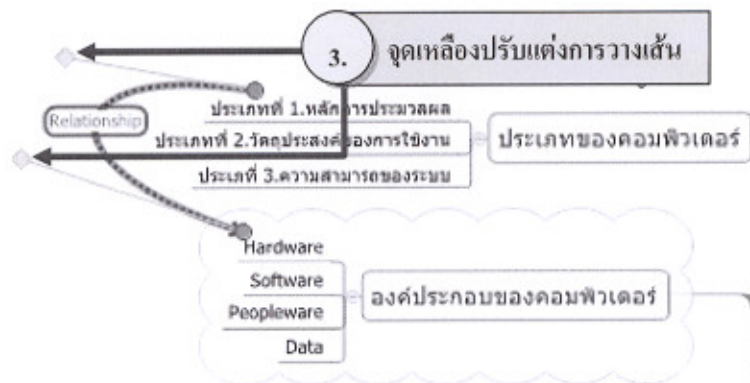
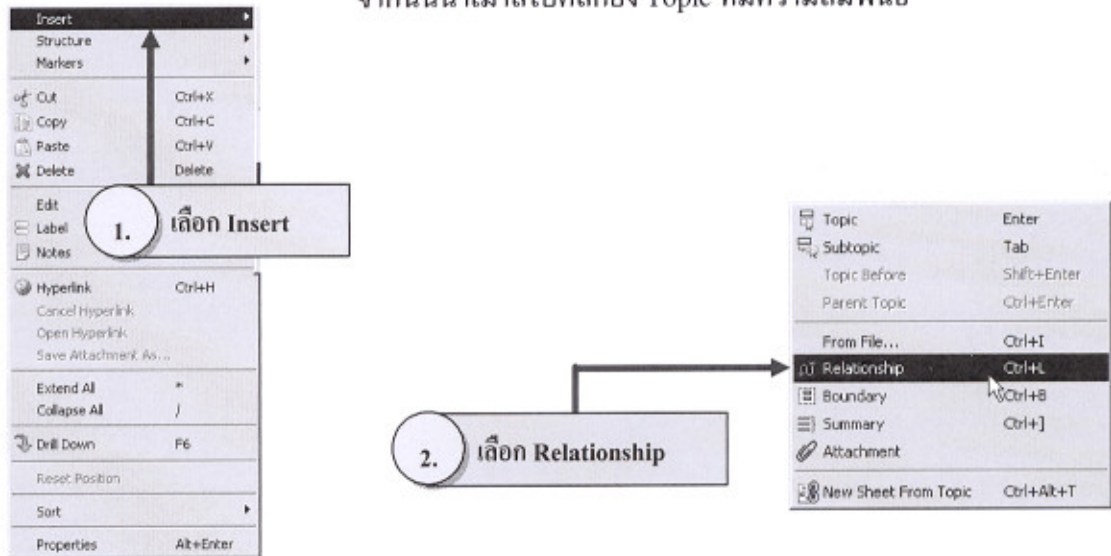
คลิกเมาส์ขวามือบน Topic ที่ต้องการกำหนด Boundary เลือกเมนู Insert เลือกรายการ Boundary หรือกดแป้นพิมพ์ Ctrl+D

ภาพที่ 14.แสดงวิธีการกำหนดขอบเขต Boundary

การสร้างเส้นเชื่อมโยงด้วย Relationship

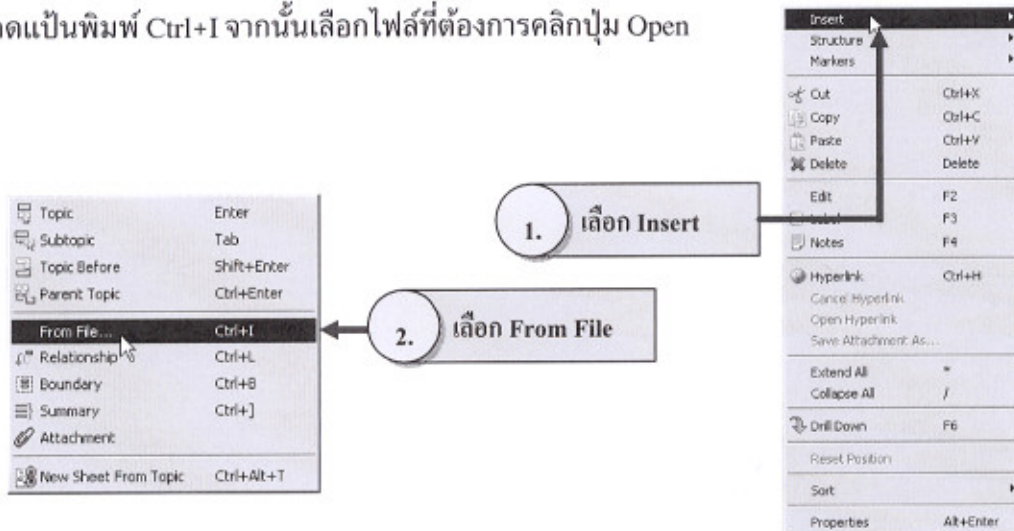
คลิกเมาส์ขวาบน Topic ที่ต้องการกำหนด Relationship เลือกเมนู Insert เลือกรายการ Relationship หรือกดแป้นพิมพ์ Ctrl+L จากนั้นนำเมาส์ไปคลิกยัง Topic ที่มีความสัมพันธ์

ภาพที่ 15. แสดงวิธีการสร้างเส้นเชื่อมโยง Relationship

การลิงค์ไฟล์ด้วย From File

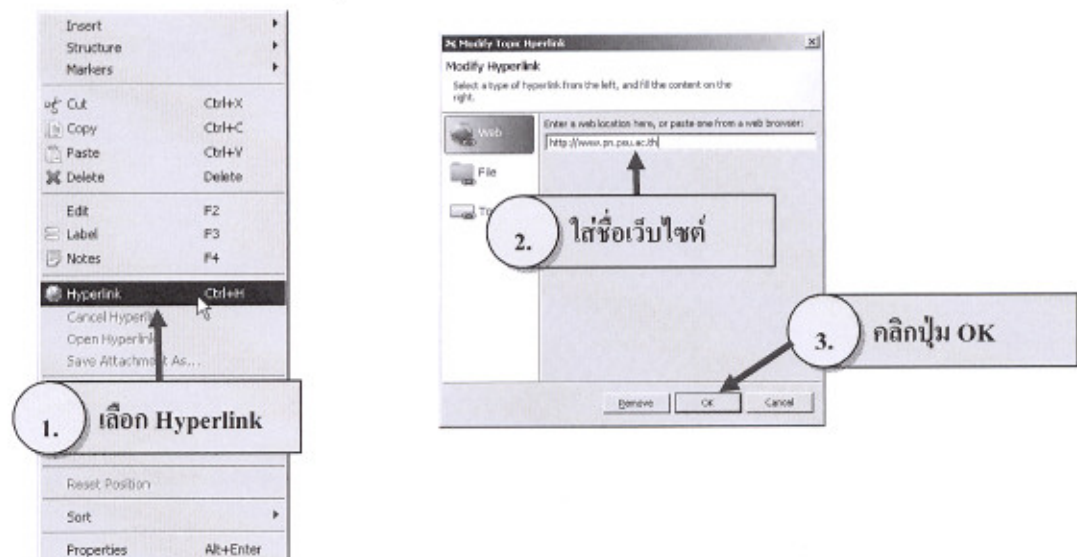
คลิกเมาส์ขวานบน Topic ที่ต้องการลิงค์ เลือกเมนู Insert เลือกรายการ From File หรือกดแป้นพิมพ์ Ctrl+I จากนั้นเลือกไฟล์ที่ต้องการคลิกปุ่ม Open

ภาพที่ 16. แสดงวิธีการลิงค์ไฟล์

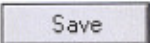
การลิงค์เว็บไซต์ด้วย Hyperlink

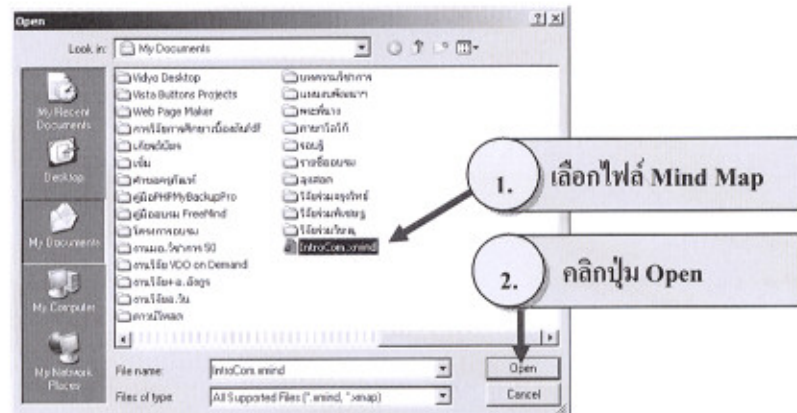
คลิกเมาส์ขวานบน Topic ที่ต้องการลิงค์ เลือกเมนู Hyperlink หรือกดแป้นพิมพ์ Ctrl+H ใส่ชื่อเว็บไซต์ลงไปตั้งภาพ จากนั้นคลิกปุ่ม OK

ภาพที่ 17. แสดงวิธีการสร้างเว็บลิงค์

การบันทึก Mind Map

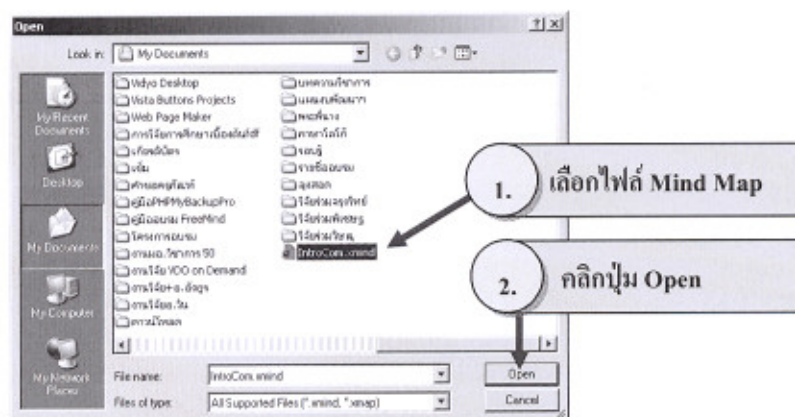
คลิกปุ่ม หรือคลิกเมนู File เลือกเมนู Save As ใส่ชื่อที่ช่อง File name จากนั้นคลิกปุ่ม ไฟล์ที่ได้จากการบันทึกจะมีนามสกุล .xmind

ภาพที่ 18. แสดงวิธีการบันทึก Mind Map

การเปิด Mind Map

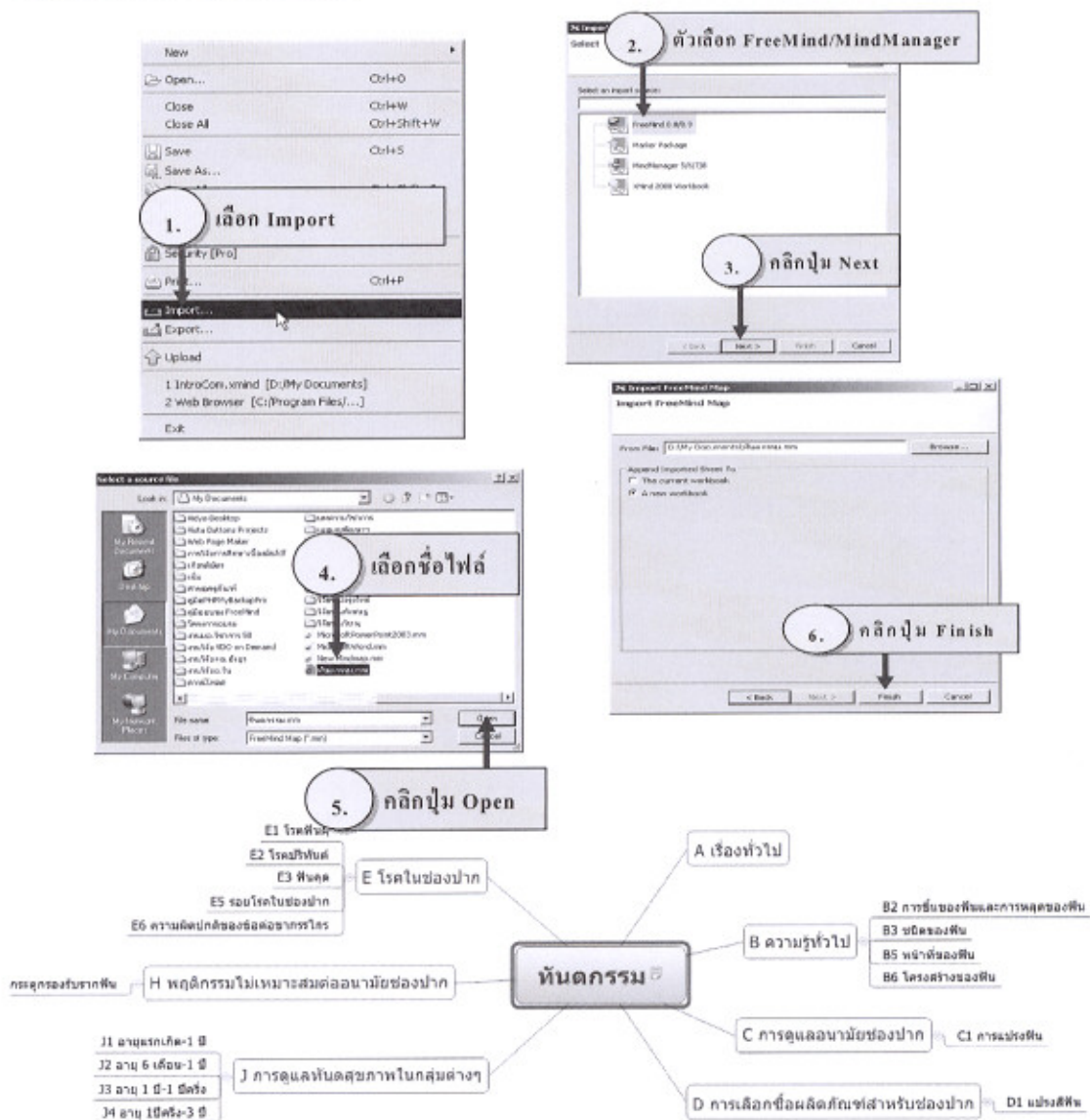
คลิกปุ่ม หรือคลิกเมนู File เลือกเมนู Open เลือกไฟล์ที่ต้องการ จากนั้นคลิกปุ่ม Open

ภาพที่ 19. แสดงวิธีการเปิด Mind Map

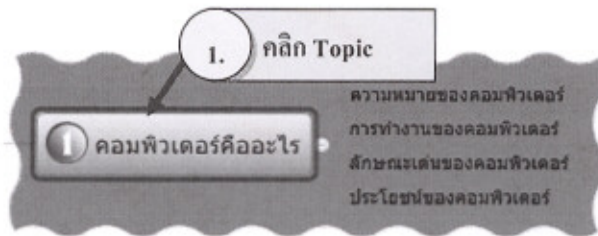
การเปิด Mind Map จาก FreeMind และ Mind Manager

คลิกเมนู File เลือกเมนู Import จากนั้น XMind แสดงตัวเลือก Import เลือกรายการ Import ที่ต้องการ ต้องการนำ Mind Map ที่เขียนด้วย FreeMind มาใช้งาน ให้เลือกตัวเลือก FreeMind ต้องการนำ Mind Map ที่เขียนด้วย MindManager ให้เลือกตัวเลือก Mind Manager แล้วคลิกปุ่ม Next> หน้าต่างเลือกไฟล์แสดงขึ้นมา คลิกชื่อไฟล์ Mind Map ที่ต้องการนำมาใช้งานแล้วคลิกปุ่ม Open และคลิกปุ่ม Finish เพียงเท่านั้น XMind จะทำการเปิด Mind Map ที่เขียนด้วยโปรแกรม FreeMind และ MindManager ขึ้นมาแสดง

ภาพที่ 19.แสดงวิธีการเปิด Mind Map จาก FreeMind/MindManage

การใส่ Makers

ภาพที่ 20. แสดงวิธีการใส่ Makers

คลิกเลือก Topic ที่ต้องการใส่ Maker คลิกเลือกรูปแบบ XMind Makers เป็นอันเสร็จเรียบร้อย

ส่งท้าย XMind

โปรแกรม XMind ถือเป็นโปรแกรมช่วยเขียนและสร้างสรรค์แผนผังความคิดได้เป็นอย่างดี ใช้งานง่าย ติดตั้งสะดวก ไม่มีค่าลิขสิทธิ์โปรแกรม ดังนั้นการเขียนแผนผังความคิด (Mind Map) ด้วยโปรแกรม XMind นี้ เป็นทางเลือกหนึ่งในการสร้างสรรค์แผนผังความคิดที่นักระดมความคิดควรนำมาใช้งานเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

ประชาสรรค์ แสนภักดี. การประยุกต์ใช้โปรแกรม XMind เพื่อการประยุกต์ใช้[ออนไลน์]. สืบค้นได้จาก www.prachasan.com/mindmapknowledge/xmindStrategic.pdf (วันที่สืบค้น 30 กรกฎาคม 2553)
